Tulevaisuusvaliokunta

Keskiviikko 29.11.2023 klo 9.00—10.40

Läsnä
puheenjohtaja Aino-Kaisa Pekonen vas
varapuheenjohtaja Timo Harakka sd (4) (3, 5 osittain)
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (5 osittain)
jäsen Kaisa Garedew ps (4) (3, 5 osittain)
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Ville Kaunisto kok (4) (3, 5 osittain)
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Sheikki Laakso ps (5 osittain) (1, 2, 3, 4,)
jäsen Mats Löfström r (5 osittain) (1, 2, 3, 4)
jäsen Niina Malm sd (6, 7) (5 osittain)
jäsen Olga Oinas-Panuma kesk (4) (3, 5 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (5 osittain) (1, 2, 3, 4)
jäsen Ville Vähämäki ps (5 osittain)
varajäsen Marko Asell sd (5 osittain) (1, 2, 3, 4)
varajäsen Pekka Toveri kok (5 osittain) (1, 2, 3, 4)

Sihteeri
valiokuntaneuvos Olli Hietanen

Valiokunnan pysyvä asiantuntija
Maria Höyssä

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 8 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: Komission vuoden 2024 työohjelma

Valtioneuvoston E-selvitys E 41/2023 vp

Liiteasiakirja Komission vuoden 2024 työohjelma
Muu asiakirja E_41_2023_Luonnos_pöytäkirjakannanotto_versio2.pdf A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Tulevaisuusvaliokunta toteaa, että Suomen ennakkovaikuttamisen kehittäminen edellyttää myös valtioneuvoston kanslian koordinoiman ministeriöiden yhteisen ja jatkuvan ennakoinnin ja ennakkovaikuttamisen entistä parempaa kytkentää Suomelle strategisten tavoitteiden tunnistamiseksi. Sen lisäksi, että ennakkovaikuttamisessa priorisoidaan komission työohjelmassa mainittuja ehdotuksia, on Suomen kyettävä myös viemään tärkeitä tulevaisuuskysymyksiä komission työohjelmaan esimerkiksi tulevaisuusselontekojen avulla.

Valiokunta muistuttaa, että työohjelman mukaan komissio tulee antamaan painopisteeseen 2) Euroopan digitaalinen valmius (A Europe fit for digital age) liittyen aloitteen Euroopan supertietokonekapasiteetin avaamiseksi eettisille ja vastuullisille tekoälyalan startup-yrityksille. Tähän liittyen valiokunta painottaa, että Suomen on varmistettava, että CSC:n datakeskuksessa Kajaanissa toimiva ja tällä hetkellä Euroopan tehokkain ja maailman kolmanneksi tehokkain supertietokone LUMI on keskeisessä roolissa komission aloitteessa. Tähän tavoitteeseen voidaan Suomessa liittää myös kvanttitietokoneisiin liittyvä osaaminen. Mahdollisten lainsäädännön pullonkaulojen ratkaisemista on kiirehdittävä esimerkiksi hankintalain osalta.

Valiokunta katsoo, että datasääntelyn kokonaisuus on kartoitettava laaja-alaisesti, jotta vältytään päällekkäiseltä sääntelyltä.

Valiokunta korostaa, että Suomen ja EU:n on varmistettava strateginen autonomiansa, osaamisensa ja kilpailukykynsä globaalissa kilpailussa tekoälyn sekä esimerkiksi 6G- ja avaruusteknologian hyödyntämisessä. Web 4.0 keskusteluun liittyen Suomen on valmisteltava riittävän ajoissa strategiset linjaukset yhteistyössä sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa esimerkiksi siitä, ajaako Suomi metaversumeita eli useita kolmiulotteisia internettejä vai metaversumia eli yhtä kolmiulotteista internettiä.

Valiokunta muistuttaa, että on tärkeä varmistaa, etteivät EU:n eri osastot ja neuvostot tee päätöksiä, jotka ovat keskenään ristiriitaisia Agenda2030-toimenpideohjelman tavoitteiden ja edistämisen suhteen.

Valiokunta muistuttaa myös valtiontukisääntöjen muutosten haitallisista sisämarkkinavaikutuksista ja toivoo hallitukselta strategisia linjauksia, jotka edistävät suomen ja samanmielisten maiden vaikutusvaltaa.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2022

Kertomus K 10/2023 vp

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2023 – 2027

Valiokunnan oma asia O 9/2023 vp

Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 29.11.2023 tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 29.11.2023 tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy Asiantuntijalausunto B 5
Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 29.11.2023 Co-founder Aleksi Neuvonen, Demos Helsinki Asiantuntijalausunto C 5
Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 29.11.2023 Co-founder Aleksi Neuvonen, Demos Helsinki Asiantuntijalausunto D 5
Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 29.11.2023 futuristi, tietokirjailija Perttu Pölönen Asiantuntijalausunto E 5
Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 29.11.2023 myyntijohtaja Saku Koskinen, Futures Platform Asiantuntijalausunto F 5
Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 29.11.2023 myyntijohtaja Saku Koskinen, Futures Platform Asiantuntijalausunto G 5

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- tulevaisuusmuotoilija Minna Koskelo, Futures Finland Ry & Yksitoista Helsinki Oy , liite
- Co-founder Aleksi Neuvonen, Demos Helsinki, liite
- futuristi, tietokirjailija Perttu Pölönen, liite
- myyntijohtaja Saku Koskinen, Futures Platform, liite

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 1.12.2023 kello 10.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Olli Hietanen